

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА Н

"Службен
administ

ТИС

КА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словеначко и македонско издание. Огласи по тарифата. — Текуќа сметка кај Народната банка на ФНРЈ за претплата бр. 1031-900880. — Текуќа сметка на Продавното одделение 1031-670880.

Недела, 30 декември 1951

БЕЛГРАД

БРОЈ 58

ГОД. VII

Цена на овој број е 20.— дин. — Претплата за 1951 година изнесува 600.— динари, а аконтацијата на претплата за 1952 година изнесува 800.— дин. Претплата за странство изнесува 750.— динари. Редакција: Улица Кралевиќа Марка бр. 9. — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 26-276, Продавно одделение 22-619, Телефонска централа 28-010.

569.

УКАЗ

Врз основа на чл. 74 точ. 6 од Уставот, а во врска со чл. 6 точ. 3 од Законот за Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ го прогласува Законот за планското управување со народното стопанство, што го донесоа Сојузното веќе и Веќето на народите на Народната скупштина на ФНРЈ на своите седници од 29 декември 1951 година, а кој гласи:

ЗАКОН

ЗА ПЛАНСКОТО УПРАВУВАЊЕ СО НАРОДНОТО СТОПАНСТВО

I. Основни одредби

Член 1

Управувањето со народното стопанство се врши врз основа на општествениот план на Федеративна Народна Република Југославија (сојузниот општествен план), општествените планови на народните републики, автономните единици, околините и градовите, и врз основа на самостојните планови на стопанските организации.

Член 2

Со општествените планови, преку поставувањето на основните пропорции на производството и распределбата, се определува правецот на развитокот на материјалните производни сили и се врши основна распределба на националниот доход на потрошен фонд на трудбениците, на капитална изградба и на други општи потреби на општествената заедница.

Со плановите на стопанските организации се предвидува нивното стопанско работење, со придржувањето кон основните пропорции на општествените планови.

Член 3

Општествените планови се повеќегодишни и годишни.

Повеќегодишните планови се исполнуваат со годишни планови.

Годишните планови течат од 1 јануари до 31 декември (планска година).

Член 4

Општествените планови ги донесуваат претставничките тела на начинот определен со овој закон.

Член 5

Општествените планови на народните републики ги донесуваат републиките самостојно, придржувајќи се кон обврските кои произлегуваат од основните пропорции определени со сојузниот општествен план.

Општествените планови на околините и градовите ги донесуваат околините и градовите самостојно, придржувајќи се кон обврските што произлегуваат од основните пропорции определени со сојузниот општествен план и со општествениот план на народната република.

Член 6

Општествените планови на автономните единици ги донесуваат автономните единици самостојно, придржувајќи се кон обврските што произлегуваат од основните пропорции определени со сојузниот и републичкиот општествен план.

Со закон на Народна Република Србија, согласно на начелата од овој закон, се донесуваат одредби за содржината и начинот на донесувањето општествените планови на Автономната Покраина Војводина и на Автономната Косовско-метохиска Област, како и за односот на овие планови спрема општествените планови на околините и градовите на нивното подрачје.

Член 7

Придржувајќи се кон основните пропорции на општествените планови, стопанските организации и другите производители планираат и работат самостојно, согласно на правата и должностите утврдени во законите и во другите прописи.

Член 8

Методиката на планирањето ја пропишува Владата на ФНРЈ и владите на народните републики.

Согласно со општите напатствија од Владата на ФНРЈ и од владите на народните републики стопанските организации го определуваат со свои правила начинот и содржината на самостојното планирање.

Член 9

Исполнението на општествените планови се искажува во завршниот биланс.

Завршниот биланс му се поднесува на одобрување на надлежното претставничко тело.

Член 10

За стопанско претпријатие се сметаат државните стопански претпријатија и други стопански организации основани по Основниот закон за државните стопански претпријатија и претпријатијата на задружниците и општествените организации.

За стопанско здружение се сметаат главните дирекции, околинските задружни организации и здруженијата на производителите по стопанските гранки и подрачја.

За стопанска организација се сметаат стопанските претпријатија, стопанските здруженија и задругите.

II. Содржина на плановите

Член 11

Сојузниот општествен план го определува развитокот на материјалните производни сили во Федеративна Народна Република Југославија, националниот доход кој ќе се оствари и неговата основна распределба.

Член 12

За да се оствари планираниот развиток на материјалните производни сили, националниот доход и неговата основна распределба како и за да се обезбеди и развие натаму самостојноста на стопанските организации, сојузниот општествен план определува само основни пропорции за целокупното стопанство во Федеративна Народна Република Југославија.

Основните пропорции кои можат да бидат содржани во сојузниот општествен план се:

а) задолжителен минимум за користење капацитетот на производството по одделни стопански гранки во целост и по народни републики;

б) основна инвестициона изградба во вредност, при искажување капацитетите кои ќе се изградат, — по стопански гранки во целост и по народни републики;

в) фонд на платите, во целост по стопански гранки и по народни републики, потребен за користење на капацитетите со кои се задолжени стопанските организации во производството и во транспортот;

г) просечна стопа на акумулацијата и на општествените фондови во однос на потрошниот фонд на трудбениците во производството, транспортот и трговијата, — за целата Федеративна Народна Република Југославија, по стопански гранки односно стопански области во целост и по народни републики;

д) просечни стопи на вишокот на производите кои се уплатуваат во буџетот во вид на придонес односно данок, — по одделни стопански области во целост;

е) средства чија што распределба на општествените потреби ќе се врши преку сојузниот буџет, со искажувањето на дотациите на одделните народни републики и на платниот фонд на оние трудбеници кои се плаќаат од буџетот;

ж) процентуална распределба на предвидениот општествен придонес на сојузниот буџет и буџетите на народните републики.

Народната скупштина на ФНРЈ одлучува при донесувањето на општествениот план кои од овие основни пропорции ќе се внесат во општествениот план и во кој меѓусебен однос.

Техниката за применување на основните пропорции ја определува Владата на ФНРЈ.

Член 13

Општествениот план на народната република ги определува основните пропорции за целокупното стопанство во народната република.

Основните пропорции на републичкиот општествен план мораат да бидат од ист вид како и основните пропорции на сојузниот општествен план.

Во републичкиот општествен план можат да се постават уште и следните основни пропорции:

а) просечни стопи, определени во однос на општествениот придонес или чистиот приход, односно данок, кои ќе се употребат во трговијата, угостителството, во занаетчиските и другите услужни дејности за сопствени инвестиции;

б) средства чија што распределба на општествените потреби ќе се врши со буџетот на народната република, засметувајќи ги во овие средства и дотациите определени за народната република во сојузниот општествен план, како и дотациите за одделни околини и градови, и буџетски резервен фонд.

Покрај основните пропорции, републичкиот општествен план содржува преглед на развитокот на материјалните производни сили, преглед на планираниот национален доход и преглед на основната распределба на националниот доход во народната република.

Член 14

Во републичкиот општествен план нивото на користење капацитетот на одделни категории претпријатија може да отстапи од просечниот ниво кој е утврден во сојузниот општествен план како задолжителен минимум за целата гранка, но просечниот ниво утврден во тој план за целата гранка мора да биде обезбеден.

Во републичкиот општествен план може да се утврди поголем просечен ниво на користење капацитетот по стопанските гранки од оној кој е определен како задолжителен минимум со сојузниот општествен план, под услов со тоа да не се нарушат основните

пропорции од сојузниот општествен план и да е обезбеден потребниот материјален биланс и фондот на платите.

Член 15

Во републичкиот општествен план можат да се наголемат стопите определени во членот 12 став 2 точ. г) од овој закон, под услов да се предвиди наголемување на производноста на трудот според онаа производност која произлегува од сојузниот општествен план, да не се нарушат другите сновни пропорции на сојузниот општествен план и да не се намали животниот стандард на трудбениците каков произлегува од тој план.

Член 16

Со републичкиот општествен план можат да се задолжат претпријатијата од одделни гранки од делот на чистиот приход, со кој самостојно располагаат, да употребат определен процент за капитална изградба заради рационализација или проширување на претпријатието, односно за станбена и комунална изградба за потребите на работниот колектив.

Со републичкиот општествен план може да им се препушти на народните одбори да го утврдуваат процентот од претходниот став.

Член 17

Со општествените планови мора да му се поднесе на претставничкото тело потребна документација.

Владите и надлежните органи на народниот одбор должни се на претставничкото тело да му ја испратат и документацијата што ќе ја побара претставничкото тело и после поднесувањето на општествениот план.

Документацијата кон републичкиот општествен план одделно ќе ги содржува сите поединечни отстапувања од сојузниот општествен план извршени врз основа на овластувањата дадени со овој закон.

Член 18

Општествените планови на околините и на градовите ги содржуваат овие основни пропорции за комуналното стопанство:

а) вредноста на целокупната станбена и комунална изградба на нивното подрачје, со определување процентот од делот на акумулацијата и фондовите за самостојно располагање кој се должни сите стопански организации на тоа подрачје да го употребат за комунални и станбени потреби на своите работни колективи, и одделно, вредноста на онаа инвестициона изградба која се финансира од дотациите на околијата, односно на градот, со означувањето на објектите и нивната определба;

б) вкупниот износ и основната распределба на општествениот придонес на сите стопански организации на нивното подрачје, кои врз основа на законот влегуваат во буџетот на околијата, односно градот, како и другите средства чија распределба ќе се изврши со тој буџет, вклучувајќи ги и дотациите од општествениот план на народната република и буџетскиот резервен фонд;

в) вредноста на производството и услугите на занаетчиството.

Општествените планови на околините и на градовите содржуваат преглед на оној дел од националниот доход кој врз основа на општествените планови ќе се оствари на нивното подрачје, како и преглед на основната распределба на тој доход.

Член 19

Општествените планови на околините и градовите можат да поставуваат основни пропорции и за целокупното стопанство на нивното подрачје, доколку тоа ќе им биде препуштено со републичкиот општествен план.

Член 20

Општествениот план на околијата содржува и збир од општествените планови на градовите во состав на околија, како и преглед на развитокот на комуналната изградба и локалното стопанство на општините на подрачјето на околијата.

Општините со буџетот самостојно ја утврдуваат определбата на своите приходи.

III. Донесување на општествените планови

Член 21

Сојузниот општествен план го донесува, по предлог од Сојузната влада, Народната скупштина на ФНРЈ со закон.

Владата е должна предлогот на сојузниот општествен план, пред да и' биде поднесен на Народната скупштина на ФНРЈ, да го испрати на мислење и забелешки до народните собранија на народните републики, до работничките совети на стопанските здруженија, до стопанските комори и до сојузните и републичките органи на синдикалните и задружните организации.

Мислењата и забелешките што не ги усвоила Владата на ФНРЈ ќе ги испрати до Народната скупштина на ФНРЈ на претресување и одлука заедно со предлогот на општествениот план.

Член 22

Републичкиот општествен план го донесува по предлог од владата, народното собрание со закон.

Владата на народната република должна е да го испрати предлогот на општествениот план, пред неговото поднесување на народното собрание, на мислење и забелешки до околските и градските народни одбори, до работничките совети на стопанските здруженија, до стопанските комори и до органите на републичките синдикални и задружни организации.

Мислењата и забелешките кои не ги усвоила, владата на народната република ќе ги испрати до народното собрание на претресување и одлука заедно со предлогот на општествениот план.

Член 23

Ако се предвидуваат во предлогот на републичкиот општествен план отстапувања во смисла на членот 14 и 15 на овој закон, владата на народната република е должна тој дел од републичкиот општествен план да и го испрати на Владата на ФНРЈ, пред неговото поднесување на народното собрание.

Владата на народната република должна е во документацијата на републичкиот општествен план да му го изнесе на народното собрание гледиштето на Владата на ФНРЈ што се однесува до користењето капацитетот во смисла на претходниот став.

Член 24

Општествените планови на околиците и на градовите ги донесуваат народните одбори со одлука.

Предлогот на општествениот план се испраќа на мислење и забелешки до работничките совети на околските односно градските стопански здруженија, до стопанските комори, до стопанските претпријатија на подрачјето од народниот одбор, до месниот синдикален совет, до околските односно градските органи на синдикалната организација и до околските задружни организации.

Општествениот план на околицата се испраќа на мислење и забелешки и до општинските и градските народни одбори од подрачјето на околицата.

Народниот одбор е должен на своето заседание да ги претресе добиените мислења и забелешки.

Член 25

При изработувањето предлогот на општествениот план, Владата на ФНРЈ, владите на народните републики, односно народните одбори, ќе бараат во текот на изработката на планот соодветните стопански организации да им ги испратат нацртите од своите планови и ќе ги повикуваат претставниците на стопанските здруженија на претресување нацртите на тие планови.

Член 26

Владата на ФНРЈ и владите на народните републики должни се, за да се запознае јавноста, да ги

објават нацртите на општествените планови најдоцна еден месец пред да бидат поднесени на народното собрание.

Член 27

Владата на ФНРЈ ќе го определи рокот до кој мораат да бидат изработени сите општествени планови.

Предлозите на општествените планови мораат да им се поднесат на претставничките тела најдоцна еден месец пред почетокот на планската година за која се однесуваат.

IV. Извршување на општествените планови

Член 28

По завршетокот на секоја планска година Владата на ФНРЈ, владите на народните републики и надлежните органи на народните одбори поднесуваат завршен биланс за извршувањето на општествениот план на одобрение до надлежното претставничко тело.

Завршниот биланс на сојузниот општествен план и завршниот биланс на републичкиот општествен план владите го поднесуваат до надлежното претставничко тело преку сметковната комисија која го претресува и со својот извештај го испраќа до претставничкото тело.

Завршниот биланс ги содржува истите показатели како и општествените планови. Со билансот ќе се даде иста документација како со општествените планови.

Со завршниот биланс се покажуваат и статистичките и евидентните показатели за извршувањето на самостојните планови на стопанските организации.

Член 29

Обврските кои произлегуваат од основните пропорции на општествените планови за стопанските организации ќе се сметаат за извршени ако во определеното време со искористувањето минимумот на капацитетот, утврден со општествените планови, се исполнети и другите обврски предвидени со тие планови.

Извршувањето планот на стопанските организации се утврдува врз основа на податоците на книговодството и евиденцијата со заклучокот на нивните претставнички органи.

Стопанските организации должни се да го поднесат својот заклучок до надлежниот стопанско-управен орган најдоцна во рок од петнаесет дена после неговото донесување.

Елементите кои мора да ги содржува заклучокот за извршувањето на планот ги пропишува Владата на ФНРЈ.

Член 30

Надлежниот стопанско-управен орган може во рок од еден месец по приемот на заклучокот за извршувањето на планот да го поништи неправилниот или неточниот заклучок и да бара да тој биде изменет од стопанската организација, а може и самиот да го утврди степенот во кој е извршен планот.

Што се однесува до задружните и општествените организации и нивните претпријатија правото по претходниот став го има државниот орган кој врши непосреден надзор над нивната работа.

Против решението донесено по ставот 1 и 2 на овој член стопанската организација може да подаде жалба до повисокиот државен орган во рок од осум дена по приемот на решението.

V. Мерки за обезбедување исполнувањето обврските од општествените планови

Член 31

Ако се утврди дека една или повеќе стопански организации не ги исполнуваат или не ќе можат да ги исполнат обврските од општествените планови, надлежните органи можат за да го обезбедат исполнувањето на тие обврски да ги пропишат односно да ги применат следните мерки:

а) обврска на предоговарање и начин на договарање, определувајќи ја според потреба количината, квалитетот и асортиманот на производите како и мерките што имаат за последица изменување или престанок на договорот;

б) определување на цените;

в) забрана на увозот и извозот или определување условите за увоз и извоз;

г) распределба на основните сировини и определените производи како и утврдување нивната определба;

д) утврдување определбата на паричните средства;

е) надзор над планирањето и изградбата на инвестиционите објекти;

ж) определување планот на производството што се однесува до дефицитните производи, цитирајќи ја количината, квалитетот и асортиманот, а во рамките на пропорциите определени со општествените планови;

з) утврдување на оперативни резерви;

и) ограничување употребата на средствата определени за сопствени инвестиции;

л) одземање или доделување делови на основните средства;

м) надзор над употребата на амортизационите средства.

Ако сојузниот општествен план не содржува одделни основни пропорции од членот 12 на овој закон, Владата на ФНРЈ може оние пропорции што не ги содржи планот да ги определи како мерки за обезбедување исполнувањето на општествените планови, под услов да не се нарушат со тоа основните пропорции што се содржани во сојузниот општествен план.

Член 32

За да се отклонат последиците од неисполнувањето на планот, на определената стопанска организација може да и се постави присилна управа.

Член 33

Владата на ФНРЈ ќе пропише кои државни органи и под кои услови можат да ги пропишуваат, односно применуваат мерките определени во членот 31 и 32 од овој закон.

Член 34

Против мерките од членот 31 и 32 од овој закон, донесени во вид на општи прописи, стопанската организација што е опфатена со тие прописи има право на приговор до владата, односно на президиумот или да поднесува претставка до народното собрание.

Одлуката за применување на мерките од членот 31 и 32 од овој закон спрема одделна стопанска организација се донесува во форма на образложено писмено решение. Против ова решение стопанската организација може да изјави жалба до повисокиот државен орган во рок од осум дена по неговото примање.

Жалбата го одложува извршувањето на решението, ако во решението не е инаку определено.

Решението по жалбата мора да се донесе во рок од осум дена по нејзиното примање.

Ако жалбата биде уважена, а извршувањето на решението не било одложено, стопанската организација има право на надокнада на штетата.

Против решението донесено по жалбата нема место за управен спор.

Исплатената штета по овој член мора да се искаже одделно во завршната сметка на стопанската организација.

VI. Контрола на исполнувањето на општествените планови

Член 35

Правото и должноста да вршат контрола над исполнувањето на општествените планови ги имаат стопанско-управните и финансиските органи.

Оваа контрола се состои во проверување на исполнувањето на планските обврски на стопанските организации кои произлегуваат од основните пропорции на општествените планови.

Надлежните стопанско-управни и финансиски органи ја вршат оваа контрола непосредно со проверувањето на состојбата на стопанските организации врз основа на текуќата евиденција или преку банките.

Член 36

Непосредното проверување на исполнувањето на обврските што ги имаат стопанските организации спрема општествените планови може да се врши само врз основа на писмено решение од надлежните државни органи преку лица овластени со тоа решение.

Член 37

Напатствијата за водење евиденција ги пропишува Владата на ФНРЈ.

Врз основа на тие напатствија владите на народните републики можат да донесуваат свои напатствија за водење на евиденцијата.

VII. Завршни одредби

Член 38

Престануваат да важат Законот за општодржавниот стопански план и државните органи за планирање, Законот за овластување Владата на ФНРЈ за донесување уредби по прашањата од народното стопанство, Законот за овластување Владата на ФНРЈ за воведување нов платен систем и други стопански мерки со цел да се подготви новиот плански и финансиски систем, како и другите прописи што му се спротивни на Законот за планското управување со народното стопанство.

За да се остварат одредбите од овој закон се овластува Владата на ФНРЈ да може да донесува уредби за платите на работниците и службениците и да може со тие уредби да отстапува од одделни одредби донесени пред да влезе во сила овој закон.

Член 39

Додека не се формира општина како административно-територијална единица, прописите од овој закон што се однесуваат до општините ќе се применуваат на местата.

За стопанската организација што е основана како стопанско претпријатие, но чија дејност предимно служи за задоволување потребите на определен државен орган, органот надлежен за оснивање на такво претпријатие може со цел да се задоволат тие потреби со решението за оснивање или со подоцно решение да ја ограничи самостојноста на планирањето и пословањето на претпријатието или да донесе решение за претворање на таква стопанска организација во установа.

На кои стопански организации можат да се применуваат одредбите од претходниот став определува Владата на ФНРЈ односно владата на народната република.

Член 40

Поблиски прописи за извршувањето на овој закон донесува Владата на ФНРЈ.

Член 41

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1952 година.

У. бр. 2266

29 декември 1951 година

Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар.

Миле Перуничкиј, с. р.

Претседател

др Иван Рибар, с. р.

570.

У К А З

Врз основа на чл. 74 точ. 6 од Уставот, а во врска со чл. 6 точ. 3 од Законот за Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ го прогласува Законот за буџетите, што го донесоа Сојузното веќе и Веќето на народите на Народната скупштина на ФНРЈ на своите седници од 29 ноември 1951 година, а кој гласи:

ЗАКОН ЗА БУЏЕТИТЕ

I. Основни одредби

Член 1

Со буџетот на Федеративна Народна Република Југославија и со буџетите на народните републики, на автономните и административно-територијалните единици, се предвидуваат оние приходи и се врши расподелба на оние парични средства што се определени со општествените планови за извршување задачите на државните органи и установи, за други општествени фондови и за потребите на стопанството.

Секој буџет се донесува за една календарска година и важи за таа година (буџетска година).

Член 2

Буџетот го донесува надлежното претставничко тело на начин предвиден со овој закон.

Народните републики, автономните и административно-територијалните единици самостојно ги распоредуваат во своите буџети целокупните приходи што им се определени врз основа на закон.

Член 3

Сите приходи мораат да бидат распоредени во буџетот и се искажуваат по изворите од кои што потекнуваат.

Сите расходи мораат да бидат распоредени во буџетот и да бидат уравниотежени со приходите.

Ако во текот на буџетската година бидат донесени прописи со кои се намалуваат приходите или наголемуваат расходите предвидени со буџетот, мораат со тие прописи да се обезбедат и изворите на приходите со кои ќе се уравниотежи буџетот.

II. Содржина на буџетот

Член 4

Буџетот на Федеративна Народна Република Југославија (сојузниот буџет ги предвидува приходите кои треба да се остварат во корист на Федеративна Народна Република Југославија и ја определува нивната расподелба за извршување задачите на сојузните органи и установи, како и за потребите на стопанството и на други општествени дејности што се финансираат од сојузниот буџет.

Сојузниот буџет може да предвиди потребни дотации на поодделни народни републики.

Во сојузниот буџет се определуваат средствата за извршување обврските на Федеративна Народна Република Југославија по заемите и меѓународните договори.

Член 5

Буџетот на народната република ги предвидува приходите кои треба да се остварат во корист на народната република и ја определува нивната расподелба за извршување задачите на републичките органи и установи, како и за потребите на стопанството и на други општествени дејности што се финансираат од републичкиот буџет.

Буџетот на народната република може да предвиди потребни дотации на поодделни административно-територијални единици, а буџетот на Народната Република Србија и дотации на автономните единици.

Член 6

Буџетот на административно-територијалните единици ги предвидува приходите што треба да се остварат во нивна корист и ја определува расподелбата на тие приходи за извршување задачите на нивните органи и установи, како и за потребите на стопанството и на други општествени дејности што се финансираат од буџетот на административно-територијалните единици.

Повисокиот народен одбор може во буџетот што го донесува тој да предвиди потребни дотации за административно-територијалните единици на своето подрачје.

Член 7

Со буџетот се предвидуваат за стопанството оние средства што се потребни за задолжителната инвестициска изградба определена со општествениот план, како и средствата потребни за покривање на признаените загуби, ако стопанската организација нема достаточни средства за тоа.

Член 8

Секој буџет има буџетски резервен фонд. Во сојузниот буџет влегува и резервниот фонд на сојузниот општествен план.

Определбата и начинот за употреба на буџетските резервни фондови ќе ги пропише Владата на ФНРЈ.

Член 9

Во буџетот можат да се предвидат средства за помагање на задружните и општествените организации.

Надлежните државни органи имаат право да го контролираат трошењето на тие средства.

Член 10

Со закон на Народната Република Србија се донесуваат прописи за буџетите на Автономната Покраина Војводина и на Автономната Косовско-метохиска Област во согласност со одредбите од овој закон.

III. Буџетски приходи и нивната расподелба

Член 11

Редовните извори на буџетските приходи се:

- а) општествен придонес,
- б) придаден општествен придонес,
- в) данок на прометот,
- г) данок на екстра добивката,
- д) данок на вишокот на фондот на платите,
- е) данок на доходот,
- ж) локален данок,
- з) местен самопридонес,
- и) царини,
- ј) такси, и
- к) приходи од надлештва и установи.

Нови редовни извори на буџетските приходи можат да се воведуваат само со сојузни закони.

Извори на буџетските приходи можат да бидат и заеми, дотации и други приходи на закон засновани.

Член 12

Општествениот придонес и придадениот општествен придонес што го плаќаат стопанските организации се внесува како приход во сојузниот буџет, во буџетите на народните републики, на автономните и административно-територијалните единици.

Општествениот придонес и придадениот општествен придонес се внесуваат како приход во буџетот на онаа административно-територијална единица, автономна единица и народна република на чие подрачје стопанската организација има свои стопански и работни единици задолжени да ги плаќаат тие придонеси.

Член 13

Процентот на општествениот придонес и на припадениот општествен придонес кој се внесува како приход во сојузниот буџет и во буџетите на народните републики се утврдува со сојузниот општествен план, процентот што им припаѓа на автономните единици, на околиите и градовите се утврдува со општествениот план на народната република, а процентот што им припаѓа на општините се утврдува со општествениот план на околијата.

Член 14

Данокот на прометот, данокот на екстра добивката и данокот на вишокот на фондот на платите се внесуваат како приход во сојузниот буџет.

Со сојузниот буџет може дел од овие приходи во определен процент да им се отстапи на народните републики.

Член 15

Данокот на доходот се внесува како приход во буџетот на народната република и во буџетите на автономните единици, на околиите и градовите.

Со општествениот план на народната република може да се определи во данокот на доходот да учествуваат општините во определен процент.

Данокот на доходот се внесува како приход во буџетот на онаа народна република, на онаа автономна единица и на онаа околија или град на чие подрачје даночниот обврзник има пребивалиште (седиште), имот или други извори на приходи.

Во кој процент учествуваат народната република, автономните единици, околиите и градовите во данокот на доходот се утврдува со општествениот план на народната република.

Член 16

Приходот од локалниот данок се внесува во буџетите на околијата, градот и општината.

Општините се финансираат, по правило, од локалниот данок.

Владата на ФНРЈ ќе донесе поблиски прописи за максималната стопа и за распределбата на локалниот данок.

Член 17

Данокот на наследствата и подароците се внесува како приход во буџетот на околијата, градот и општината. Со општествениот план на околијата се утврдува кој процент од данокот на наследството и подароците им припаѓа на околијата, на општините и градовите во состав на околијата.

Член 18

Месниот самопридонес се внесува во буџетот на општината или градот што го распишал.

За да се употребат средствата од месниот самопридонес се донесува одделен дополнителен буџет.

Член 19

Царините се внесуваат како приход во сојузниот буџет.

Член 20

Таксите се внесуваат како приход во буџетите на народните републики, на автономните единици, на околијата и општината.

Со буџетот на народната република се утврдува во кој процент во приходот од таксите учествува народната република, автономните единици, околиите и градовите, со буџетот на околијата се утврдува во кој процент учествуваат општините и градовите во состав на околија.

Член 21

Приходите од надлештвата и установите се внесуваат како приход во оној буџет од кој се финансираат тие надлештва и установи.

Член 22

Заеми преку јавен упис може да распишува само Владата на ФНРЈ.

Државни заеми во странство заклучува Владата на ФНРЈ.

Средствата од државните заеми распишани во земјата и од државните заеми заклучени во странство се внесуваат во сојузниот буџет.

Член 23

Вишокот на приходите над расходите што ќе го остварат во текот на буџетската година народните републики, автономните единици и административно-територијалните единици го внесуваат во својот буџет како вишок на приходите за идната година.

Член 24

Одделни фондови можат да се осниваат само со закон и со уредба на Владата на ФНРЈ. Со овие прописи ќе се определат и определбата на овие фондови.

IV. Состав и донесување на буџетот

Член 25

Буџетот се состои од општ и посебен дел.

Општиот дел содржи финансиски одредби и одредби за мерките за спроведување на буџетот.

Посебниот дел содржи: план на приходите по видови, предметки на приходите и расходите на поодделни органи и установи, резервен фонд, обврски на државата и дотации.

Член 26

Предметките на приходите и расходите на установите со самостојно финансирање чинат составен дел од буџетот како посебни прилози.

Член 27

Владата на ФНРЈ ќе донесе прописи за установите со самостојно финансирање.

Приходите се распоредуваат по делови, раздели, партии и позиции.

Расходите се распоредуваат по делови, раздели, глави, партии и позиции.

Член 28

Сојузниот буџет го донесува, на предлог од Владата на ФНРЈ, Народната скупштина на ФНРЈ со закон.

Буџетот на народната република го донесува, на предлог од владата, народното собрание со закон.

Буџетот на административно-територијалната единица го донесува народниот одбор со одлука.

Со буџетот се одобруваат и неговите прилози.

Член 29

Буџетот се донесува пред да почне годината на која се однесува.

Ако буџетот не биде донесен на време, временото финансирање ќе се врши сразмерно на буџетот од минатата година и по неговите општи одредби, но најмногу за три месеци.

Одлуката за временото финансирање ја донесува за Федеративна Народна Република Југославија Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, за народната република президиумот на народното собрание, а за административно-територијалната единица народниот одбор.

V. Извршување на буџетот

Член 30

Буџетот се извршува со употреба на средствата според нивната определба и во границите определени со буџетот, као и со наплата на приходите во границите и на начинот определен со закон.

Секоја исплата и уплата по буџетот мора да биде заснована на законити прописи и поодделно искажана во документите.

Член 31

Буџетот се извршува со тримесечен, а по потреба и со месечен буџетски план на приходите и расходите. Овие планови ги донесува наредбодавецот за извршување на буџетот.

Член 32

Буџетот го извршува наредбодавецот.

Наредбодавец за извршување на сојузниот буџет е Владата на ФНРЈ, за извршување на буџетот на народната Република владата на републиката, за извршување на буџетите на околните и градовите заедно претседателот на народниот одбор и претседателот на советот надлежен за финансии, а за извршување на општинскиот буџет претседателот на општинскиот народен одбор.

Наредбодавецот го извршува буџетот преку министерот на финансии односно преку секретарот на советот надлежен за финансии, а наредбодавецот за извршување на општинскиот буџет го извршува тој буџет непосредно.

Наредбодавецот за извршување на буџетот е одговорен за извршувањето на буџетот во целост.

Член 33

Наредбодавец за извршување на предметките на приходите и расходите на државните органи и установи е лицето што е на чело на органот или установата.

Овој наредбодавец може да пренесе определени овластувања во поглед на извршувањето на предметката на приходите и расходите на помошниот наредбодавец.

Наредбодавецот за извршување на предметките на приходите и расходите е одговорен за извршувањето на предметката во целост.

Член 34

Со буџетските парични средства ракува сметкополагачот врз основа на наредба од наредбодавецот.

Сметкополагачот за својата работа му е одговорен на наредбодавецот и на надлежниот финансиски орган.

Сметкополагачот смее да ги врши само оние исплати што се засновани на закон.

Ако сметкополагачот смета дека наредбата за исплата не е заснована на закон, должен е да бара одделна писмена наредба за таква исплата и за тоа да го извести надлежниот финансиски орган.

Во овој случај надлежниот финансиски орган може да ја запре вака наредената исплата. Спорот помеѓу наредбодавецот и финансискиот орган го решава сметковната комисија.

Член 35

Изменување на определбата и висината на средствата предвидени во буџетот, ако го бараат тоа народни потреби, се врши со вирман.

Вирман може да врши:

помеѓу буџетските делови и раздели — наредбодавецот за извршување на буџетот;

помеѓу буџетските глави — надлежниот член на владата во согласност со министерот на финансии, односно претседателот на народниот одбор во согласност со советот за финансии;

помеѓу партиите на една буџетска глава и помеѓу позициите на една партија, во предметката на приходите и расходите — наредбодавецот за извршување на предметката на приходите и расходите.

Не може да се врши вирманисање помеѓу средствата наменети за лични расходи и средствата определени за материјални расходи.

За вирманисањето наредбодавецот одлучува со донесување одделно решение.

Член 36

Недостигот од касена готовина за извршување на расходите на поодделни буџети, што настанува поради нееднакво притекување на приходите во однос на извршувањето на расходите, може да се покрие со краткорочна позајмица кај кредитните установи.

Враќањето на оваа позајмица мора да се изврши до крајот на буџетската година.

Поблиски прописи за условите и начинот на заклучувањето на вакви краткорочни позајмици ќе донесе Владата на ФНРЈ.

Член 37

Книговодството за извршување на буџетот го води финансискиот орган, а за извршување на предметката органот што ја има предметката.

Касената служба во врска со извршувањето на буџетот ја врши банката што ја определува Министерот на финансии на ФНРЈ.

Министерот на финансии на ФНРЈ може да определи тие банки да го водат и книговодството за извршување на буџетот.

VI. Контрола на извршување на буџетот

Член 38

Контролата за тоа дали буџетските средства се употребуваат во границите и за определбата што се утврдени со буџетот, како и ревизијата на финансиското послување на државните органи и установи ги вршат финансиските органи.

Финансиските органи со контролата на употребата на буџетските средства ја испитуваат стварната определба и законитоста на извршените исплати по предметките на поодделни државни органи и установи и употребата на дотациите што му се дадени на стопанството.

Член 39

Финансиските органи кога вршат контрола на употребата на буџетските средства, овластени се да ги проверуваат книговодствените и други документи на државните органи и установи.

Член 40

Финансиските органи ќе ги запрат со решение исплатите по предметките на поодделни државни органи и установи за кои ќе се утврди дека се наредени незаконито и противно на нивната определба.

Финансиските органи ќе ги запрат исплатите од дотациите ако утврдат дека тие се наредени незаконито или за цели за кои не била дадена дотацијата. Во таков случај тие можат да преземат други мерки предвидени со закон и со прописи донесени врз основа на закон.

Спорот помеѓу наредбодавецот и финансискиот орган го решава сметковната комисија.

Член 41

Банката преку која се извршува буџетот може времено да ги запре исплатите по предметките на државните органи и установи за кои смета дека се незаконити, но во тој случај е должна без одлагање да бара од надлежниот финансиски орган да донесе решение за временото запирање.

Ако надлежниот финансиски орган во срок од осум дена по заповеста исплата не донесе никакво решение банката е должна да ги изврши времено заповестите исплати.

Член 42

Во кои случаи незаконитата употреба на буџетските средства претставува финансиски прекршоци пропишува Владата на ФНРЈ.

Член 43

Наредбодавни финансиски органи надлежни за вршење контрола по овој закон се: за сојузниот буџет Министерот на финансии на ФНРЈ, за буџетот на народната република министерот на финансии на народната република, а за буџетот на околицата, градот и општината советот надлежен за финансии односно претседателот на општинскиот народен одбор.

Член 44

Општата контрола над извршувањето на буџетите на административно-територијалните единици ја врши министерот на финансите на народната република односно финансискиот орган на повисокиот народен одбор.

Општата контрола над извршувањето на сите буџети ја врши Министерот на финансите на ФНРЈ.

Владата на ФНРЈ ќе определи кои овластувања можат да се пренесат на одделни контролни органи.

Член 45

Министерот на финансите е должен во текот на извршувањето на буџетот да му поднесува на народното собрание, односно на одборот за стопански план и финансии, извештаи за движењето на државните приходи и за извршувањето на буџетските расходи.

Извештај за движењето на државните приходи и за извршувањето на буџетските расходи по буџетите на административно-територијалните единици му поднесува на народниот одбор претседателот на народниот одбор и претседателот на советот надлежен за финансии заедно односно претседателот на општинскиот народен одбор.

Член 46

Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ може по исклучок на предлог од Владата на ФНРЈ, ако загрози опасност од озбилни пореметувања во однос на стоковниот и паричниот фонд или на основната инвестициона изградба, времено да ја забрани употребата на делот од определените буџетски средства и средствата од постоечките фондови.

Одлуката за забрана на употребата на овие средства Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ и ја поднесува на потврда на Народната скупштина најдоцна за три месеца.

VII. Завршна сметка

Член 47

Секој наредбодавец за извршување на предметката на приходите и расходите е должен да состави завршна сметка за остварувањето на приходите и за употребата на буџетските средства.

Наредбодавците за извршување на предметката на приходите и расходите на установите со самостојно финансирање и наредбодавците по одделни фондови составуваат завршна сметка за своето финансиско пословање.

Член 48

За целокупното извршување на секој буџет се составува завршна сметка.

Завршната сметка за извршувањето на буџетот врз основа на завршните сметки за извршување на предметката на приходите и расходите и сметките за трошењето на други буџетски средства ја составува министерот на финансите, советот надлежен за финансии односно претседателот на општинскиот народен одбор.

Завршната сметка за извршувањето на буџетот ги содржи како прилози завршните сметки на установите со самостојно финансирање и завршните сметки по одделни фондови.

Завршната сметка за извршување на буџетот со прилозите му ја поднесува владата, советот надлежен за финансии, односно претседателот на општинскиот народен одбор на претрес на претставничкото тело, преку сметковната комисија, најдоцна една година по извршувањето на буџетот.

Завршната сметка се одобрува со закон односно со одлука.

VIII. Преодни и завршни одредби

Член 49

Додека не се формира општина како административно-територијална единица, прописите од овој закон што се однесуваат до општините ќе се применуваат на местата.

До донесувањето на новиот Закон за народните одбори наредбодавец за извршување на буџетот на

административно-територијалната единица е извршниот одбор на народниот одбор; наредбодавецот го извршува буџетот на административно-територијалната единица преку повереникот за финансии, а ввршанието по буџетите на административно-територијалните единици помеѓу буџетските глави го врши повереникот за финансии на предлог од надлежниот повереник, односно од секретарот на советот.

Член 50

Основниот закон за буџетот („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 105/46), како и други прописи донесени врз основа на тој закон, а кои се во спротивност со овој закон престануваат да важат.

Член 51

Владата на ФНРЈ на предлог од Министерот на финансите на ФНРЈ ќе донесе прописи за применувањето на одредбите од овој закон во поглед на составот на буџетот и на завршната сметка, како и во поглед на извршувањето и контролата на буџетот.

Член 52

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1952 година.

У. бр. 2267

29 декември 1951 година

Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар, Претседател,
Миле Перуничкиј, с. р. др Иван Рибар, с. р.

571.

Врз основа на чл. 1 од Законот за овластување Владата на ФНРЈ за воведување нов платен систем и други стопански мерки со цел да се подготви новиот плански финансиски систем, Владата на ФНРЈ, по предлог од Министерот на финансите на ФНРЈ, донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА УТВРДУВАЊЕ ПАРИТЕТОТ НА ДИНАРОТ

I. Паритетот на динарот се утврдува врз базата 2.9622 милиграма чисто злато за 1 динар односно 337.583 динари за 1 килограм чисто злато.

Курсевите на странски валути ќе ги определува Министерот на финансите на ФНРЈ по предлог од Народната банка на ФНРЈ, а врз основа на паритетот на динарот од претходниот став.

II. Позитивните и негативните разлики што ќе станат кај државните стопански претпријатија, установи и организации поради промената на досегашниот паритет на динарот ќе се книжи, по претходно одобрување од Министерот на финансите на ФНРЈ, преку одделна сметка на Министерството на финансите на ФНРЈ кај Народната банка на ФНРЈ.

По исклучение по новиот паритет ќе се пресметуваат и динарските влогови на штедење на иселениците од југословенското потекло, доколку овие влогови потекнуваат од странски средства за плаќање.

III. Прописи за спроведување на ова решение донесува, по потреба, Министерот на финансите на ФНРЈ.

IV. Ова решение влегува во сила на 1 јануари 1952 година.

Бр. 5957

27 декември 1951 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

572.

Врз основа на овластението од точ. 6 на Решението за основните цени на суровините и полупроизводите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/51), пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА НАЧИНАТ НА ПРЕСметувањето МАТЕРИЈАЛНИТЕ ВРЕДНОСТИ НА НОВИТЕ ЦЕНИ

1) Со 1 јануари 1952 година влегуваат во сила новите цени за стоките. Сите државни стопански претпријатија се должни сите суровини, основни материјали, набавени полупроизводи и делови, градежни материјали, помошни материјали, амбалажа, стари материјали, отпадоци, ситен инвентар, недовршено производство, полупроизводи од сопственото производство, готови производи и стоки без обзир каде се наоѓаат тие да ги пресметаат на новите цени според прописите на Решението за основните цени на суровините и полупроизводите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 57/51).

2) Сите државни стопански претпријатија ќе извршат пресметување на материјалните вредности од точ. 1 за сите количини што се утврдени врз основа на пописот под 31 декември 1951 година и тоа така што во пописните листи во кои се наоѓа пописана стварната состојба на запасите да се додадат две колонии: една за новата цена по единицата и една за вкупниот износ.

3) Градежните претпријатија, како и други претпријатија и режисери, изодачите на градежни работи без обзир по која цена ги воде материјалите по влегувањето во сила на Наредбата за цените на материјалите за градење што се наменети за инвестиции („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/51) ќе ги попишат количините и ќе ја пресметаат како стварната состојба, така и состојбата по книгите по повисоките набавни цени (пресметани врз основа на применувањето на факторите од споменатата наредба во „Службениот лист на ФНРЈ“, бр. 22/51 односно по набавната цена доколку за такви материјали нема фактор). По истите цени овие претпријатија ќе ги пресметаат и разликите што станале помеѓу стварната состојба и состојбата по книгите. Овие разлики треба да се расправат на начинот предвиден со Напатствието за спроведување инвентарисање (попис) кај државните стопански претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 70/49).

Некои градежни претпријатија и други изодачи на градежните работи ги водат запасите на материјали по планските или по пониските единствени цени, а разликите помеѓу планските и единствените цени како и разликите што произлегуваат поради промената на факторот (пазаришна добив), ги водат на посебни одвоени конта. Такви претпријатија при пресметувањето на материјалите со инвеститорите ги пресметуваат разликите помеѓу планската и пониската единствена цена во процентуален однос на потрошените материјали, а за пресметувањето на разликите на име пазаришна добив го применуваат просечниот фактор на потрошените материјали и така добивениот износ го симнуваат од конто на разликата на пазаришната добив.

Поради таков начин на пресметување на утрошокот на материјалите со инвеститорите, вредносниот збир на салдата од сите конта на класата 3, т. е. збирот на салдата од сите конта на кои се искажани запасите на материјали во финансиското книговодство по пониската единствена или по планската цена заедно со салдата на контата на отстапувањето односно разликите во цената не ќе биде точен и нема да се сложува со вредносниот збир добивен за иста количина во пописната листа кога ќе се примени одредениот фактор за секој вид материјали одделно. Разликата која ќе се појави помеѓу збирот на салдата од сите конта на класата 3 во финансиското книговодство, и вредносниот збир на состојбата на запасите од книгите пресметан по цените врз основа на примената на факторите по прописите од споменатата наредба од „Службениот лист на ФНРЈ“, бр. 22/51 во пописната листа, претпријатијата ќе ја книжат од една

страна во корист односно на терет на конто на разлика на пазаришната добив, а од друга страна на терет на вонредните непредвидени расходи односно во корист на вонредните непредвидени приходи. Ова книжење треба, меѓутоа, да се смета како времено до конечната одлука која се донесува при прегледавањето кога дава согласност надлежниот финансиски орган на одобрението на завршната сметка на претпријатието за 1951 година (Напатствието за составување, разгледување и одобрување на завршните сметки за 1951 година на државните стопански претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 55/51). Претпријатието е должно при тоа да ги даде сите потребни податоци за причините и потеклото на разликите.

4) На суровините, материјалите, набавените полупроизводи, на деловите и на трговската стока, на амбалажата и на ситниот инвентар во запас за кои се определени нови цени франко местото на товарењето односно франко границата во смисла на прописите од точ. 3 на Решението за основните цени на суровините и полупроизводите („Службен лист на ФНРЈ“, број 57/51) при пресметувањето на нови цени треба да им се додадат уште и трошковите на превозењето од утовариот место до купувачот.

Недовршеното производство што се наоѓа во текот на процесот на производството се пресметува на новите цени на тој начин што ќе се пресмета најнапред, врз основа на евиденцијата, материјалот вложен во производството по новите цени. Доколку има повеќе видови материјали вложени во започнато, а уште недовршено производство, па тоа оневозможува точно пресметување по поодделни видови потрошени материјали, пресметувањето се врши врз основа на просечниот процент на наголемувањето на цената, кој се добива, ако вкупниот износ на разликата помеѓу старите и новите цени ќе се стави во однос спрема вкупниот износ (збирот) на запасите по старите цени. Платите пресметани во недовршеното производство се пресметуваат на нова висина со применување на процентот на наголемувањето на платите за целото претпријатие. Доколку недовршеното производство е теретено со погонска, и евентуално со управно-продавна режија, висината на новата режија се пресметува на тој начин што врз основа на просечното наголемување цената на материјалот и просечното наголемување платите за претпријатието да се пресмета наголемувањето на режијата.

Полупроизводите од сопственото производство се пресметуваат на ист начин како и недовршеното производство.

За недовршеното производство и за полупроизводите треба во пописните листи јасно да се издвои износот на пресметаните плати од износот на пресметаниот материјал.

Готовите производи се пресметуваат на новите цени на начинот предвиден во точ. 10 на ова напатствие. Ако на такви производи се плаќа при реализацијата данок на промет, од новата цена утврдена на начинот предвиден во точ. 10 треба да се одбие износот на данокот на промет.

При пресметувањето на готовите производи на новите цени се ликвидира и салдото на конто на Намалување односно наголемување полната цена на чинењето (629), и тоа на тој начин што ќе се одбие салдото од разликата или ќе и се додаде да разликата помеѓу старите и новите цени.

Во сите случаи во кои е пресметан просечниот подвозен став во полната цена на чинењето на готовите производи, треба да се изврши сторно книжење на овој елемент уште пред пресметувањето на новите цени. Книжењето се врши на терет на конто на пресметаниот просечен подвозен став (271), а во корист на конто на готовите производи (конта од групата 62).

5) Како ситен инвентар почнувајќи од 1 јануари 1952 година се сметаат средствата на трудот чија посиднина набавна цена како и пресметаната нова цена, изнесува најмногу до 10.000 динари, осем селското

стопанство каде што е нова највисока граница поединечна цена од 5.000 динари, или без обзир на висината ако срокот на траењето на средствата на трудот е пократок од една година.

Ако некој ситен инвентар во смисла на претходниот став се наоѓал до 31 декември 1951 година меѓу други средства, а во 1952 година кај применувањето новата цена не ќе го достаса одредениот максимум да биде останал во основните средства, ќе се префрли од основните средства во ситен инвентар. Во таков случај мораат да се извршат и потребни книжења на коптата од фондовите на основните и обртните средства.

Горната граница од 5.000 односно 10.000 динари, од ст. 1, надлежните совети на Владата на ФНРЈ можат да ја намалат за поодделните гранки на стопанството.

6) Материјалите или стоките што се наоѓаат нокта помеѓу 31 декември 1951 и 1 јануари 1952 година на пат, се сметаат дека се во посед на оној на чија адреса се испратени. За такви стоки испраќачот мора да направи веднаш документ (фактура) со датата од 1951 година и да изврши раскнижување во своите книги под 1951 година. Купувачот ќе се задолжи врз основа на таква фактура под 31 декември 1951 година на терет на контото стоки на пат.

Материјалот што се наоѓа на преработка, доработка или обработка вон претпријатието на 31 декември 1951 година, мора да се попише на ист начин како да се наоѓа во претпријатието, но само врз основа на потврда за испратката на материјалите на преработка, доработка или обработка, односно врз основа на книговодствените податоци.

Туѓи стоки или материјали примени на чување, преработка, обработка или доработка треба исто така да се попишат во одделни издвоени пописни листи, на кои што е јасно обележано дека се работи за туѓи а не за сопствени материјали односно стоки. Овие стоки не се прерачуваат на новите цени, оти тие ги пресметуваат нејзините сопственици, па според тоа на овие стоки нема никакви разлики во цената.

7) Претпријатијата што послуваат со странство ќе извршат на 31 декември 1951 година попис на сите обврски и побарувања спрема странство на начинот пропишан со Решението од Министерот на финансите на ФНРЈ за испраќање податоци по неизвршените заклучоци за извоз стоки во странство и извоз стоки од странство („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 53/51):

- 1) извршени плаќања за увезени стоки;
- 2) вредност на извезени а ненаплатени стоки;
- 3) примени наплати за увезени стоки; и
- 4) вредност на увезени а ненаплатени стоки.

Како и при другите материјални вредности мора да се изврши од 1 јануари 1951 година пресметување на побарувањата и обврските спрема странство врз основа на новиот паритет. Новите динарски износи пресметани врз основа на новиот паритет на динарот мораат да се внесат во пописните листи (изводи) во одделна колона.

Разликиите што ќе станат поради пресметувањето врз основа на паритетот во смисла на претходниот став претпријатијата ќе ги книжат преку одделното аналитичко konto на синтетичкото konto Други побарувања (144), односно синтетичкото konto Други обврски (149), со назив: Разлики поради промената на паритетот на 1 јануари 1952 година.

Пописните листи на обврските и на побарувањата спрема странство, покрај горната поделба мораат да бидат составени по видовите на валутите и по земјите. Прегледот од такви пописни листи должни се да го испратат сите претпријатија најдоцна до 10 јануари 1952 година до Народната банка, до Главната централа, до Фондот за изедначување на цените.

Освен тоа кон свој извештај треба да се додадат, одвоено за увоз одвоено за извоз сите заклучоци по кои што немало до 31 декември 1951 година никаков извоз или увоз, како ниту плаќања ниту наплати.

8) Отворањето на книгите во книговодството за 1952 година се врши врз основа на состојбата од билансот од 31 декември 1951 година. Книжењето на разликите поради промената на цените на материјалните вредности се врши после уписот на почетните салда по цените од 1951 година.

При пресметувањето на разликите на суровините и материјалите треба да се земе во обзир и салдото на контото отстапувања од планираните цени на суровини и материјали (390), доколку ги воделе претпријатијата материјалите по планираните цени, и тоа така да не остане никакво салдо на контото отстапувања после пресметувањето на новите цени. Претпријатијата можат во 1952 година да определат за своите потреби нови постојани (планирани) цени на материјалите

9) Во некои претпријатија со голем број предмети кои треба да се попишат, или со големи количини кои треба да се измерат при пописот, инвентарисањето трае подолго време, поради што се случува за добивање тачната состојба на 31 декември 1951 година, на состојбата најдена при пописот, извршен пред или после тој ден, да и се додаваат односно одземаат износите на стопанските операции извршени во меѓувремето, врз основа на книговодствените податоци. Ова дополнително утврдување на стварната состојба под 31 декември треба да се изврши во што пократок срок, а за материјалните вредности најдоцна до 10 јануари 1952 година. За поодделни големи претпријатија продолжувањето на овој срок по исклучение го дозволува Министерот на финансите на ФНРЈ.

10) При пресметувањето на материјалните вредности означени спрема номенклатурата на Главната управа за план на ФНРЈ на новите цени, претпријатијата ќе применат, и тоа:

а) за суровините и полупроизводите за кои се определени основни цени, ќе се применат тие основни цени и соодветните коефициенти од техничкиот ценownik (последно издание на „Службениот лист на ФНРЈ”);

б) за лекови, серуми, вакцини, завојни материјали, апотекарски садови и други средства за лекување врз основа на Решението за цените на лековите („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 57/51);

в) за материјалните вредности за кои не се определени цените под а) и б), пресметувањето на новите цени ќе се врши со применувањето на факторите на пописните единствени цени. Списокот на факторите е објавен во огласниот дел на овој број „Службен лист на ФНРЈ”, и е составен дел од ова напатствие;

г) за материјалните вредности кои не се опфатени под а), б) и в) на оваа точка, пресметувањата на новите цени ќе се изврши по пазарните цени, а најмалку по цените што се постигнати при последните продажби односно набавки.

11) Разликиите што станале со пресметувањето на новите цени, ќе се книжат на терет на односните konta на материјалните вредности а во корист на контото фонд на обртните средства (790), одделно аналитичко konto: Разлики во цените на 1 јануари 1952 година.

12) Директорот односно раководителот на претпријатието е должен постојано да го следи работењето на комисијата за инвентарисање, и да се грижи да биде тоа извршено во духот на прописите за инвентарисање и на ова напатствие. Директорот односно раководителот на претпријатието лично е одговорен да биде пописот извршен на време, со тоа што поради тоа, да не трпи квалитетот на пописот, и со пописот да се опфатени сите материјални вредности во претпријатието.

13) Ракувачот на материјалните вредности е должен да го обезбеди несмекаваниот тек на инвентарисањето и лично е одговорен на пописната комисија да и се овозможи пристап на сите оние места каде

што се наоѓа некоја материјална вредност која се попишува.

14) Раководителот на сметководството односно раководителот на книговодството е лично одговорен: а) пописот на материјалните вредности да е извршен од формалната страна правилно и во потполност;

б) да е пописана сета стока на пат;

в) да се внесени правилно и вистинито, доколку пописот не е вршен на самиот ден 31 декември 1951 година, во книговодството сите оние стопански операции што се фактично извршени помеѓу денот на пописот и 31 декември, и секоја пописна листа да носи дата кога е пописот фактично извршен;

г) пописните листи да носат потполни ознаки за материјалните вредности како димензија, количина, единица на мерка, евентуален број на номенклатурата, место (магазин) каде се наоѓаат и други потребни ознаки врз основа на кои може точно да се утврди за какви материјали или стоки се работи;

д) на секоја пописна листа да биде забележано на кој начин е утврдена фактичната состојба: со вагање, мерење, кубичирање, броење итн;

е) секоја пописна листа да биде потпишана осем од членовите на комисиите и од раководот на материјалите кој е задолжен за чување и ракување со определените материјали;

ж) сите сметковни дејства за преведувањето на новите цени и за пресметување на разликите помеѓу старите и новите цени да бидат точни.

Раководителот на сметководството, односно раководителот на книговодството е должен, осем тоа, да го испита потеклото на сите разлики што се најдени при пописот на материјалните вредности и за тоа да состави писмен извештај.

15) Управите за цени при министерствата на финансите на народните републики должни се да им ја дадат сета потребна помош на претпријатијата при определувањето на новите цени.

16) Надлежниот финансиски орган и надлежниот стопанско-управен орган ќе го испита ситот материјал за извршениот попис на материјалните вредности најдоцна пред прегледот за давање согласност на завршната сметка за 1951 година и ќе донесе потребна одлука која е составен дел на завршната сметка за 1951 година.

17) Ова напатствие влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 24857

28 декември 1951 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

573.

Врз основа на чл. 8 и чл. 34 од Уредбата за управување со фондот за механизација и инвестициона изградба на задружното селско стопанство од страна на задружниот совет и за организацијата и задачите на фондот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/50), во согласност со Советот за законодавство и изградба на народната власт на Владата на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ПЛАЌАЊЕ НА СЕЛСКО-СТОПАНСКИТЕ СТРУЧНАЦИ (АГРОНОМИ И СЕЛСКО-СТОПАНСКИ ТЕХНИЧАРИ) ДОДЕЛЕНИ НА РАБОТА ВО СЕЛАНСКИТЕ РАБОТНИ ЗАДРУГИ

1) Принадлежностите на селско-стопанските стручњаци (агрономи и селско-стопански техничари) доделени на работа во селанските работни задруги се исплатуваат од средствата на фондот за механизација и инвестициона изградба на задружното селско стопанство без надокнада на тие износи од страна на селан-

ската работна задруга на која им е доделен селско-стопанскиот стручњак.

2) Доделениот селско-стопански стручњак учествува во распределбата на чистиот приход на селанската работна задруга на која и е доделен, по истиот основ како и членовите на селанската работна задруга.

3) До донесувањето на ова решение се менува точката 8 од Напатствието за доделување стручњаци-државни службеници на работа на селанските работни задруги што се однесува до плаќањето на селско-стопанските стручњаци („Службен лист на ФНРЈ“, број 7/51).

4) Ова решение ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 10513

28 декември 1951 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за селско
стопанство и шумарство,
инж. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

Согласен,

Го застапува Претседателот на Советот
за законодавство и изградба на народната
власт на Владата на ФНРЈ,
Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на Народна Република Македонија“ во бројот 31 од 28 ноември 1951 година објавува:

Укази за определување установи чии раководители и општествените и професионалните организации чии претставници се избрани за членови на Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на НРМ; за именување членови на Советот за народно здравје и социјална политика; за оснивање одбор во Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на НРМ;

Уредба за оснивање Правно-економскиот факултет на универзитетот во Скопје.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист Народне Републике Црне Горе“ во бројот 25 од 26 ноември 1951 година објавува:

Укази за помилување на осудените лица; за свикнување Народната скупштина на НР ЦГ во Трето редовно заседание; за назначување Потпретседател на Владата на НР ЦГ; за именување членови на Стопанскиот совет на Владата на НР ЦГ;

Уредба за оснивање Ансамблот на народни игри на НР ЦГ;

Уредба за укинувањето на Нижата — угостителска — туристичка школа во Херцегнови;

Решение за Тарифата за превоз на патници и багаж во градскиот и меѓуградскиот сообраќај, за превоз поштенски испратки и за превоз со авто-такси автомобили и со санитарски коли.

НАРОДНЕ НОВИНЕ СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ

„Народне новине“ Службени лист Народне Републике Хрватске во бројот 68 од 27 ноември 1951 година немаат службен дел.

Во бројот 69 од 6 декември 1951 година објавуваат:

Одлука за потврда на уредбите на Владата на НР Хрватска донесени на 16 ноември 1951 година;

Одлука за разрешување од должноста и избирање судии на Врховниот суд на НР Хрватска;

Наредба за количината на вино и ракија што можат потрошувачите да ја потрошат во својето домашноство без плаќање данок на промет на производи.

ПОКАНА ЗА ПРЕТПЛАТА НА „СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ ЗА 1952 ГОДИНА

Како поради новиот плански и финансиски систем Администрацијата на „Службениот лист на ФНРЈ“ не може уште сега да ја определи претплатата за идната година, а да би се овозможило несмеќавано испраќање на „Службениот лист на ФНРЈ“ од новата година, претплата за 1952 година ќе се врши на овој начин:

За еден примерок „Службен лист на ФНРЈ“ за целата 1952 година треба да се уплати 800 динари.

Претплатата на „Службениот лист на ФНРЈ“ е напoлно слободна.

Оваа уплата се смета како аконтација на претплатата за 1952 година. Доколку ќе биде цената на претплатата помала од аконтацијата, разликата ќе се признае на име претплата во 1953 година; доколку ќе биде поголема, претплатниците се должни да ја положат разликата најдоцна до 1 март 1952 година.

Тој што не ќе испрати аконтација до 20 декември оваа година ќе му се запре од 1 јануари 1952 година испраќањето на „Службениот лист на ФНРЈ“.

Аконтацијата на претплатата се положува со чековна уплатница, која Ви е доставена со „Службениот лист на ФНРЈ“ број 51 (Текука сметка 1031-900-880 при Народната банка на ФНРЈ, Централна за НР Србија, Белград). Доколку аконтацијата се испраќа со вирмански чек, треба на вирманскиот налог да се пренесат сите податоци од грбот на нашиот чек.

Ако има нешто да се отбележи или јави, доволно е да се напише тоа на грбот од чекот. Непотребно е значи да се пишува и на тој начин да се создаваат непотребни трошкови. Старите претплатници треба во допишувањето секогаш да се повикуваат на својот претплатнички број.

**АДМИНИСТРАЦИЈАТА
НА „СЛУЖБЕНИОТ ЛИСТ НА ФНРЈ“**

Белград
поштенски фах 226

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

„Службени лист Народне Републике Босне и Херцеговине“ во бројот 26 од 1 декември 1951 година објавува:

Указ за укинување областите како административно-територијални единици на територијата на НР Босна и Херцеговина;

Указ за составот на Советот за индустрија на Владата на НР Б и Х;

Укази за укинување Главната дирекција за пематерија на НР Б и Х и Главната дирекција на индустријата на градежен материјал, оснивање на Главна дирекција на неметали и индустрија на градежен материјал; укинување на Главната дирекција за машиноградба и главната дирекција на металната индустрија; за оснивање Главната дирекција за машиноградба и метална индустрија; за укинување Главната управа за локална индустрија и занаетчиство на НР Б и Х; за продолжување важноста на мандатите на одборниците на народните одбори на градовите во состав на околии и на одборниците на месните народни одбори; за воспоставување положба заменик Министар-Претседател на Советот за индустрија на Владата на НР Б и Х; за именување заменик на Министарот-Претседателот на Советот за индустрија на Владата на НР Б и Х; за разрешување и именување директори на поодделни главни дирекции и главни управи; за определување установи чии раководители се избрани претставници на општествените и професионалните организации за членови на Советот за народно здравје и социјална политика на НР Б и Х; за именување членови на Советот за народно здравје и социјална политика; и за оснивање Одбор во Сарајево за народно здравје и социјална политика;

Уредба за дополнување на Уредбата за дневници и надокнада на трошковите на судините-пиротници;

Решение за Нижата школа на Министерството на внатрешните работи на НР Б и Х;

Решение за пренесувањето на Централната забна амбуланта во Сарајево во надлежност на Градскиот народен одбор во Сарајево;

Решение за пренесувањето на средните медицински школи во Сарајево, Мостар и Бања Лука и школата за медицински хигиеничари во Мостар во надлежност на градските народни одбори Сарајево, Мостар и Бања Лука;

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

„Службени лист Аутономне Покрајине Војводине НР С“ во бројот 14 од 15 ноември 1951 година објавува:

Решение за изменување и дополнување на чл. 14 од Правилникот за испити за раководители на парни турбини и машини („Службени лист Војводине“, број 10/46) и чл. 2 на Одлуката за изменување Правилникот за испитите за раководители на парни турбини и машини („Службени лист Војводине“, бр. 54/46).

СОДРЖАЈ:

	Страна
569. Закон за планското управување со народното стопанство — — — — —	705
570. Закон за буџетите — — — — —	709
571. Решение за утврдување паритетот на динарот — — — — —	712
572. Напатствије за начинот на пресметувањето материјалните вредности на новите цени —	713
573. Решение за плаќање на селско-стопанските стручњаци (агрономи и селско-стопански техничари) доделени на работа во селанските работни задруги — — — — —	715